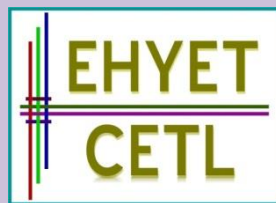

Επιδράσεις από τη χρήση του Διαδικτύου

5. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

www.cetl.upatras.gr

Χρήστος Θ. Παναγιωτακόπουλος
Ανθή Καρατράντου
Στέφανος Αρμακόλας

5. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υποστηρικτική βιβλιογραφία Ενότητας

Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2018). *Η ηθική στο διαδίκτυο και το ηλεκτρονικό έγκλημα*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Εναλλακτική υποστηρικτική βιβλιογραφία Ενότητας

- <http://www.menoeuropi.gr/cyberactivism-ή-αλλιώς-ακτιβισμός-μέσω-ίντερνετ/>
- <https://www.news247.gr/afieromata/oi-aktivistes-toy-diadiktyoy.6187986.html>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015IE1058&from=PL>
- <https://grpsychonet.wordpress.com/2012/12/08/o-ακτιβισμός-μέσω-διαδικτύου/>
- <https://www.kathimerini.gr/life/technology/76136/ayxanontai-oi-kyvernitikes-paremvaseis-sto-diadiktyo-lene-aktivistes-2/>
- <https://www.syntagmawatch.gr/trending-issues/voithaei-en-telei-to-diadiktyo-ti-dimokratia/>
- <https://www.tovima.gr/2017/06/10/opinions/to-diadiktyo-skotwnei-ti-dimokratia/>

5. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πληροφορία και δημοκρατία

Διαβιούμε σε ένα περιβάλλον στο οποίο η πληροφορία κινείται αστραπιαία από τη μια άκρη του πλανήτη στην άλλη. Ένα από τα όπλα του σύγχρονου πολίτη είναι η καλή ενημέρωσή του. Χάρη σ' αυτήν μπορεί να αποφασίσει έγκυρα όποτε χρειαστεί και για οποιοδήποτε θέμα.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της πληροφορίας, προκειμένου να είναι πρωτίστως χρήσιμη σ' αυτόν που θα τη λάβει, είναι να είναι ακριβής, επίκαιρη, ευκρινής και πλήρης.

Όμως, η διακινούμενη πληροφορία μπορεί να μην είναι πάντα ακριβής – να μην έχει δημιουργηθεί για τις ανάγκες της υγιούς πληροφόρησης από τα μέσα που έχουν ταχθεί σ' αυτό.

Το διαδίκτυο, όπως και κάθε τεχνολογικό προϊόν, δεν παράγει βέβαια αποτελέσματα από μόνο του.

Αποτελεί όμως, μέσα από μια ανοικτή κοινωνική οργάνωση, τον φορέα για τη μεταφορά προς την ανθρωπότητα τόσο του καλύτερου όσο και του χειρότερου.

Από την άλλη πλευρά, η απόδοση ευθυνών σε προβληματικές καταστάσεις γίνεται συνήθως μέσα από μία διαδικασία απελπιστικά χρονοβόρα για την ψηφιακή εποχή μας. Επίσης, τα νομικά όπλα είναι ανεπαρκή για την απόδοση ευθυνών σε τυπικά ψηφιακά αδικήματα τα οποία μπορούν να διαπιστωθούν σχετικά εύκολα.

5. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Το διαδίκτυο και η Δημοκρατία 1#2

- Καθετί που δημοσιοποιείται στο διαδίκτυο αντιγράφεται πολλαπλώς και διασπείρεται σε αμέτρητους αποδέκτες. Αντιστροφή της διασποράς δεν είναι εύκολο να γίνει.
- Είναι χρήσιμη η ανάπτυξη μιας κοινωνικής διαδικασίας ανταλλαγής ιδεών σε ένα υγιές πλαίσιο σε μια Δημοκρατία;
 - Την ενδυναμώνει
 - Διασφαλίζει τη διάχυση όλων των τάσεων
 - Λειτουργεί ως ελεγκτικός μηχανισμός
- Τη δύναμη του διαδικτύου με μαζικές προσκλήσεις σε ακτιβιστικές δράσεις ή διαμαρτυρίες, την έχουν αντιληφθεί αρκετοί ηγεμόνες και συνεχώς θέτουν παγκοσμίως τμήματά του σε περιορισμό, σε αναστολή ή και σε λογοκρισία.
- Η Δημοκρατία στην εποχή του διαδικτύου δεν είναι η «Δημοκρατία των κομμάτων» αλλά η «Δημοκρατία των πολιτών».

5. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Το διαδίκτυο και η Δημοκρατία 2#2

Με το διαδίκτυο ο πολίτης μπορεί εύκολα να ενημερώνεται, να αυτοοργανώνεται και να απαιτεί λογοδοσία από κάθε κυβέρνηση, για κάθε ενέργειά της. Αυτά, ίσως βοηθούν και στην αναγέννηση των ίδιων των κομμάτων. *Ενισχύεται όμως πραγματικά με όλα αυτά η Δημοκρατία; Ισχυροποιείται από τα Μ.Κ.Δ., βελτιώνεται η ποιότητά της με την αύξηση της επικοινωνίας και τη διασπορά της πληροφορίας;*

Στην Ευρώπη π.χ. φαίνεται ότι:

- Οι πολίτες απομακρύνονται όλο και περισσότερο από την πολιτική.
- Οι πολίτες δεν χρησιμοποιούν όλοι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Οι πολίτες δεν ενδιαφέρονται τόσο πολύ για τις δραστηριότητες των εθνικών ή ευρωπαϊκών θεσμών.
- Αρκετές κυβερνήσεις δεν εκθέτουν τις δραστηριότητές τους στο διαδίκτυο.

Συμπερασματικά: *Με τα έως τώρα στοιχεία δεν επιβεβαιώνεται ότι το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ενισχύουν τη Δημοκρατία, στον βαθμό που αυτό θα ήταν επιθυμητό από τους χρήστες τους.*

5. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η χειραγώγηση των πολιτών από τα ΜΚΔ και ο αλγόριθμος του Facebook

Chamath Palihapitiya ⇒ 2007-2011 αντιπρόεδρος ανάπτυξης, επέκτασης και διεθνοποίησης της χρήσης του Facebook. Νοέμβριος 2017 – ομιλία στο Stanford Graduate School of Business) της Καλιφόρνιας:

- Συνειδητά αποφεύγει να διατηρεί λογαριασμό στο Facebook.
- Αισθάνεται τεράστια ενοχή για τις δράσεις της εταιρείας που εργάστηκε.
- Τόνισε ότι η βλάβη που υφίσταται ο κοινωνικός ιστός από τα Μ.Κ.Δ. είναι πολύ μεγάλη γιατί επηρεάζουν τους ανθρώπους με βάση τα δεδομένα που συλλέγουν, βοηθούν στην παραπληροφόρηση, διαβρώνουν τα βασικά θεμέλια του τρόπου συμπεριφοράς των ανθρώπων, χειραγωγούν και δημιουργούν λανθασμένα πρότυπα ανθρώπων, εκμεταλλευόμενα την ανθρώπινη ψυχολογία.
- Ουσιαστικά, προγραμματίζουν τους χρήστες τους.

Οι χρήστες, από την άλλη πλευρά, οργανώνουν τη ζωή τους με βάση μια εντελώς λανθασμένη άποψη για τις ανθρώπινες σχέσεις και τον εαυτό τους, λειτουργούν με ανταμοιβή τα ψεύτικα likes και μια αίσθηση δημοφιλίας, που είναι βραχυπρόθεσμη και οδηγεί σε έναν φαύλο κύκλο.

5. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο διαδικτυακός ακτιβισμός 1#2

Συχνά βλέπουμε εκστρατείες και συγκέντρωση υπογραφών μέσω του παγκόσμιου ιστού για ένα πλήθος ζητημάτων που συνδέονται με ευαισθητοποίηση σε πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα (anaaz.org, change.org, moveon.org). Όμως:

- Τελικά, αυτές οι ψηφοφορίες πόσο αξιόπιστες είναι;
- Πόσο πραγματικά επηρεάζουν τα κέντρα λήψης αποφάσεων και ποιος είναι ο αντίκτυπός τους;
- Το πλήθος των ψηφιακών «υπογραφών» πόσο και από ποιους λαμβάνεται υπόψη;
- Πόσο ευαίσθητοι είναι πραγματικά οι υπογράφωντες για το θέμα που φαίνεται ότι υποστηρίζουν;
- Μήπως μέσα από αυτές τις ψηφοφορίες έρχονται στο προσκήνιο οι επιθυμίες κάποιων για δράση;
- Μήπως αποτελούν απλά μία συνήθεια της εποχής που τα θέλει να είναι «όλα στο διαδίκτυο»;

5. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο διαδικτυακός ακτιβισμός 2#2

Η πραγματικότητα από το τέλος του '90 και μετά όπου εφαρμόστηκαν:

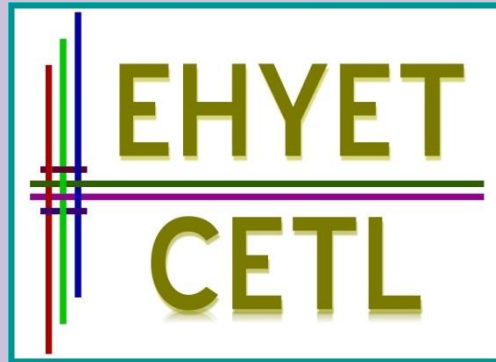
Σε μερικές περιπτώσεις, *η συγκέντρωση μερικών εκατοντάδων χιλιάδων ή μερικών εκατομμυρίων υπογραφών για ένα θέμα είχε θετικό αποτέλεσμα και έχει πείσει κυβερνήσεις και φορείς να λύσουν θέματα που απασχολούν κάποιες κοινωνικές ομάδες.* Όμως:

- Συχνά δεν βρίσκουν απήχηση οι διαμαρτυρίες. Ίσως επειδή δεν υπάρχει κάποιο καθορισμένο σχέδιο δράσης, ούτε κλιμάκωση των πιέσεων.
- Πρόκειται για ένα καλό εργαλείο, αλλά μάλλον δεν επαρκεί από μόνο του.

Όλο και περισσότερο το διαδίκτυο και τα Μ.Κ.Δ. μπορούν κάτι που έως τώρα με άλλα μέσα δεν ήταν εφικτό στον βαθμό αυτό:

- να αποτελέσουν τους φορείς διαμαρτυρίας σε κοινωνικά κινήματα,
- να λειτουργήσουν ως εργαλεία διασποράς των απόψεών τους σε μεγάλα στρώματα του πληθυσμού,
- να εξυπηρετήσουν τον συντονισμό μαζικών ενεργειών σε μικρό χρόνο.

[*www.cetl.upatras.gr*](http://www.cetl.upatras.gr)

[*cpanag@upatras.gr*](mailto:cpanag@upatras.gr)